

Betere keuzes voor Utrecht

Toekomstnota 2025-2028

► Voorwoord

Utrecht, 11 juli 2024

De VVD presenteert met trots haar eerste 'Toekomstnota'. Een nota waarmee we laten zien dat het zelfs in financieel moeilijke tijden mogelijk is om andere, betere financiële keuzes te maken dan dat dit college nu doet. Want ondanks dat Utrecht er onder dit college financieel slechter voorstaat dan ooit, met een enorm tekort van structureel 93 miljoen, durft de VVD verantwoordelijkheid te nemen en met concrete oplossingen te komen.

We zijn trots op de keuzes die wij in deze nota maken. Zo draaien we de aangekondigde OZB-verhoging volledig terug, stoppen we het plan om betaald parkeren in te voeren in alle wijken, en investeren we daarnaast ook nog eens extra in onze economie, veiligheid, bereikbaarheid en sport. Kortom: het is een nota waarin we de rekening niet wéér bij steeds dezelfde groep inwoners neerleggen door de lasten te verhogen, maar juist opkomen voor de gewone, hardwerkende Utrechter.

Om die keuzes te kunnen bekostigen, voeren we ook een aantal nieuwe bezuinigingen door. Zo stoppen we met de stop op de verkoop van sociale huurwoningen en bezuinigen we miljoenen extra op de eigen ambtelijke organisatie. Ook stoppen we met een aantal ambities uit het lokale linkse coalitieakkoord.

In deze nota vinden we een balans tussen een bijdrage van inwoners en een bijdrage van de gemeente zelf bij het oplossen van de financiële tekorten van deze tijd.

De Utrechtse VVD-fractie,

Tess Meering Marijn de Pagter

Gertjan te Hoonte Mariam Al-Saqaff

Margreet Ramaker

Bestedingen

De VVD realiseert de volgende lastenverlichtingen, investeringen en extra uitgaven ten opzichte van de Voorjaarsnota van het college.

	2025	2026	2027	2028	Struct.
Lagere lasten					
Volledig terugdraaien verhoging OZB	-18.000	-18.000	-18.000	-18.000	-18.000
Stop met plan invoeren betaald parkeren in hele gemeente	-15.700	-17.000	-19.200	-18.700	-18.700
Gratis parkeren voor leraren en mantelzorg	-100	-100	-100	-100	-100
Afschaffen hondenbelasting na saldering kosten	-700	-700	-700	-700	-700
Veilig en fijn wonen (handhaving)					
Extra BOA's	-300	-300	-300	-300	-300
Terugkeer graffiti-aanpak	-50	-50	-50	-50	-50
Handhaven op verkeerd gestalde fietsen binnenstad	-200	-200	-200	-200	-200
Terugdraaien halvering Toezicht Handhaving Openbare Ruimte	-400	-400	-400	-400	-400
Doorzetten specifieke jeugdprojecten Pretty Woman/Best Man	-	-	-462	-462	-462
Economie					
Terugdraaien versobering actieagenda Utrechtse economie en Ondernemer Centraal	-700	-700	-700	-700	-700
Wel investeren in Duurzaam Toerisme	-100	-100	-100	-100	-100
Woningbouw en bereikbaarheid					
Versnellen voorbereiding ontwikkeling Rijnenburg	-1.000	-1.000	-1.000	-1.000	-
Investeren in mobiliteitsprojecten (o.a. Mytylbrug, Castellumlaan en Noordelijke Randweg Utrecht)	-1.000	-1.000	-1.000	-1.000	-1.000
Openen tweede afvalscheidingsstation (De Stits) op zondagochtend	-270	-270	-270	-270	-270
Werk en inkomen					
Behouden inzet om mensen te begeleiden van werk naar werk	-411	-411	-411	-411	-411
Energie, klimaat en groen					
Wel bomen voor bewoners	-103	-103	-103	-103	-103
Extra Bomen in de openbare ruimte van de stad	-100	-100	-100	-100	-100
Openhouden Dierenweides	-	-51	-51	-51	-
Behouden subsidie Utrecht Natuurlijk	-250	-250	-250	-250	-250
Sport en recreatie voor iedereen					
Basissubsidie amateurkunst in standhouden	-421	-421	-421	-421	-421
Investeren sport (Zwembad Maximapark, Sporthal Vleuten, oplossing Maarschalkerweerd-Noord, EDO)	-2.252	-152	-152	-152	-152
Terugdraaien tariefverhoging sportaccomodaties	-	-	-1.078	-1.078	-1.078
Totaal bestedingen	-42.057	-41.308	-45.048	-44.548	-43.497

De VVD stelt de volgende ombuigingen voor.

	2025	2026	2027	2028	Struct.
Werk en inkomen					
Budget U-pas verlagen	-	600	800	1.000	1.600
Individuele inkomensvoetstukken versoberen	1.600	1.600	1.600	1.600	1.600
Vrijvallen reserve subsidie werk naar werk	1.200	-	-	-	-

	2025	2026	2027	2028	Struct.
Cultuur en subsidies					
Eerder dan 2027 bezuiniging stoppen programma nachtcultuur	110	110	-	-	-
Aanvullend bezuinigen op projecten op basis van 1,5 % kunst regeling vastgoed	100	100	100	100	-
Korten subsidies cultuur met 3%	1.500	1.500	1.500	1.500	1.500
Geen indexeringen subsidies met uitzondering van Sport	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000
Vrijval dotatie reserve sport ivm niet doorvoeren tariefsverhoging	5.000	-	-	-	-
Versoberen op project- en impuls subsidie Cultuur	100	100	100	100	100

	2025	2026	2027	2028	Struct.
Stop-Stop-De-Verkoop, Erfpacht en Grondzaken					
Schrappen huurdersparticipatie	50	50	50	50	50
Eerder stoppen op inzet Wooncooperaties	134	134	134	-	-
Stop-Stop-de-Verkoop sociale huurwoningen	5.800	5.800	5.800	5.800	5.800
Versnellen omzetten jaarlijkse canon contracten particulier	-	1.500	2.000	2.500	-
Vermindering canonopbrengsten erfpacht gekoppeld aan eeuwig afgekocht	-	-	-100	-225	-300
Aanvullende taakstelling ruimte en ruimtelijke projecten	1.400	1.400	1.400	1.400	1.400
Besparen in uitgaven binnen grondexploitaties	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000

	2025	2026	2027	2028	Struct.
Vastgoed					
Taakstelling Vastgoed	2.200	2.400	2.600	2.800	400
Boven-wettelijke eisen Utrechtse Onderwijs huisvestingsverordening schrappen	-	492	492	492	492
Magazijn de Zon (verkoop en afhandelen, in verhuurde staat met Literatuurmuseum)	-	-	15.000	-100	-100

	2025	2026	2027	2028	Struct.
Energie, Klimaat en Groen					
Ombouw programma Energie & Klimaat naar Programma Energiezekerheid (Focus op oplossen netcongestie en herstellen ruimte voor terugleveren, focus op (opwekking warmte))	250	250	250	250	250
Natuurgebied Zuilen minder groots aanpakken (blijft +/- 300 incidenteel en 40 structureel over)	280	180	200	200	200

	2025	2026	2027	2028	Struct.
Parkeren en terugdraaien mobiliteitsprojecten					
Stoppen met opheffen parkeerplaatsen als doel op zich	913	1.283	1.651	2.018	2.018
Geen vergoeding betaald parkeren via U-pas	750	750	750	750	750
Verbeteren bezetting gemeentelijke parkeergarages	500	500	500	500	500
Minder rood asfalt	20	40	60	80	200
Soberdere schaalprong OV	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000
Schrappen projecten Maliebaan, Weerdsingel, knip Catharijnesingel en Ledig Erf	4.530	-	-	-	-

	2025	2026	2027	2028	Struct.
Overig					
Versoberen impuls coalitieakkoord wijkaanpak Samen voor overvecht	-	2.000	2.000	2.000	2.000
Schrappen middelen voor het beleid Inclusie en Diversiteit:					
Extra bezuiniging op ambtelijk apparaat	3.000	6.000	10.000	13.000	16.015
	2025	2026	2027	2028	Struct.
Totaal ombuigingen	38.060	35.812	55.910	44.838	43.498

Resultaat

De toekomstnota van de VVD leidt tot een positief meerjarig saldo van 1,659 miljoen. Ook is deze nota structureel sluitend.

	2025	2026	2027	2028	Struct.
Saldo	-3.997	-5.496	10.862	290	1

► Lagere lasten

- We verlagen de lasten fors. We draaien de OZB-verhoging die door het college is voorgesteld volledig terug, verder schaffen we de hondenbelasting af.
- We willen dat je in rustige woonwijken gratis kunt blijven parkeren. Daarom draaien we het plan, om betaald parkeren in te voeren in alle wijken in Utrecht, terug. Mantelzorgers die langere tijd voor een naaste zorg dragen, krijgen bovendien een gratis parkeervergunning. Dat geldt ook voor leraren die bij scholen werken in betaald parkeren gebied.

► Investeren in een veilige en fijne stad

- We breiden het aantal handhavers op straat uit. Zo zorgen we dat onze straten veiliger worden en Utrechters dit ook zo ervaren.
- We draaien de door het college aangekondigde bezuiniging op de handhaving op bewonersmeldingen terug. Wanneer bewoners bij de gemeente een melding van overlast maken, moet die melding altijd adequaat worden afgehandeld.
- We willen dat de gemeente weer verantwoordelijkheid gaat nemen bij het schoonmaken van illegaal aangebrachte graffiti. Hiervoor maken wij geld vrij.
- We trekken jaarlijks 200.000 euro uit voor de handhaving op hinderlijk geplaatste fietsen in de Binnenstad, zoals op de Neude.
- We blijven subsidie verlenen voor de jeugdprojecten van Pretty Woman / Best man, waarbij hulpverlening wordt gegeven aan jongeren die te maken krijgen met seksueel grensoverschrijdend gedrag.

► Stimuleren van economie en ondernemers

- Onze economie en ondernemers zijn van groot belang voor onze stad. Daarom draaien we de versobering van de actieagenda 'Utrechtse economie' terug. Zo blijft de VVD investeren in meer ruimte voor de economie van de toekomst, betaalbare werklocaties en duurzaam ondernemerschap. Ook behouden we het project 'Ondernemer Centraal' om ondernemers in onze gemeente te steunen.
- Daarnaast blijven wij, anders dan het college nu voorstelt, wel investeren in duurzaam toerisme.

► Bouwen aan woningbouw en bereikbaarheid

- Het is steeds moeilijker om voldoende betaalbare woonruimte te vinden in Utrecht. Wij kiezen voor bouwen, bouwen, bouwen. We maken daarom geld vrij om de voorbereidingen voor het bouwen in Rijnenburg te versnellen.
- We investeren in belangrijke mobiliteitsprojecten. Zo werken we aan een betere verkeersveiligheid en kunnen we geld vrijmaken voor projecten als zoals de Castellumlaan, de Mytylbrug en de Noordelijke Randweg Utrecht. Daarmee houden we Utrecht bereikbaar, ook met de auto. Ook zorgen we ervoor dat de verkeerstuin blijft bestaan.
- Er is nu maar één afvalscheidingsstation op zondagochtend open. We openen ook een tweede afvalscheidingsstation op zondagochtend: De Stits.

► Werk maken van werk

- We behouden de inzet om mensen via o.a. omscholing te begeleiden naar een (tekort)beroep waarbij er meer kans is op werk. Zo zorgen we dat vraag- en aanbod in de arbeidsmarkt beter bij elkaar aansluiten.

► Groen moet je doen

- We investeren in het vergroenen van de gemeente. De komende vier jaar maken we een extra ton per jaar vrij voor het planten van bomen en struiken. Ook draaien we de bezuiniging van het college op bomen voor bewoners terug.
- We behouden de subsidie voor de dierenweides, zo kunnen alle dierenweides in onze stad toch open blijven. Ook behouden we de subsidie voor Utrecht Natuurlijk zodat de stadsboerderijen en stadstuinen in Utrecht open kunnen blijven.

► Extra geld naar sport en recreatie

- We versnellen de bouw van het nieuwe zwembad in het Maximapark en bouwen een extra sporthal in Vleuten. Ook investeren we in het sportpark Maarschalkerweerd-Noord en in een oplossing voor voetbalclub EDO.
- We draaien de door het college aangekondigde tariefverhoging voor sportaccommodaties volledig terug. Zo blijft sporten betaalbaar en ondersteunen we onze sportverenigingen.
- We houden de basissubsidie voor amateurkunst in stand, zodat Utrechtse (hobby)koren en orkesten kunnen blijven bestaan en inwoners laagdrempelig kennis kunnen maken met cultuur.

Bezuinigingen

Werk en inkomen

- We versoberen het budget dat wordt uitgegeven voor de U-pas. Daarnaast willen we dat de U-pas tegen betaling voor iedere Utrechter beschikbaar wordt, zoals in Rotterdam.
- We versoberen de individuele inkomenstoelage voor mensen die langdurig (langer dan 3 jaar) in de bijstand zitten en brengen de hoogte van de toeslag meer in lijn met andere steden, die een veel lagere toeslag hanteren.
- Doordat we de subsidieregeling ‘werk naar werk’ in stand laten, komt de reserve die was aangemerkt om de afbouw van de regeling te bekostigen, vrij te vallen.

Cultuur en subsidies

- Het college heeft aangekondigd per 2027 te zullen stoppen met het nieuwe programma nachtcultuur. Wij halen dit naar voren en bezuinigen vanaf 2025, aangezien het programma nog niet is opgestart.
- We versoberen de meerjarige subsidies cultuur met 3% en de project- en impulssubsidie voor nieuwe culturele projecten.
- We stoppen met de 1,5%-regeling, waarbij 1,5% van de ver- of nieuwbouwsom van openbare gebouwen wordt gereserveerd voor decoratieve aankleding middels beeldende kunst.
- We voeren eenmalig geen indexering van de subsidies uit met uitzondering van subsidies aan sportorganisaties die geïndexeerd blijven.
- We voeren de tariefsverhoging op sportaccommodaties niet door. Daarom komt de reserve die hiervoor was gereserveerd vrij te vallen.

► Wonen en ruimtelijke ordening.

- We schrappen de subsidie die kan worden aangevraagd voor activiteiten in het kader van huurdersparticipatie.
- Het college heeft aangekondigd de inzet op wooncoöperaties vanaf 2028 te willen stoppen, wij doen dit al eerder en beginnen hiermee in 2025.
- We draaien de ‘stop-de-verkoop’ op sociale huurwoningen terug. Deze maatregel levert in aantal woningen weinig op en kost wel veel geld. We blijven woningcorporaties wel nadrukkelijk aansporen de verkoopopbrengsten in de verbetering van (nieuwe) sociale huur te steken.
- De VVD is en blijft geen voorstander van erfpacht. We stoppen daarom zo snel mogelijk de ambtelijke inzet op de herinvoering van erfpacht als uitgangspunt bij woningbouw. Het grootste probleem bij erfpacht zit namelijk bij de betalers van een jaarlijkse canon. We sturen op snel en aantrekkelijk afbouwen van deze contracten.
- We nemen een aanvullende bezuinigingstaakstelling op voor ruimtelijke projecten. De focus moet liggen op het realiseren van woningen, bedrijventerreinen en de bijbehorende infrastructuur. Door gerichtere inzet van omgevingsvisie instrumenten, met name gebiedsgerichte omgevingsvisies en minder onnodige beleidsdocumenten, zoals de stedenbouwvisie. Ook pleiten we voor meer realiteitszin bij het starten van projecten van derden. Tot slot willen we meer eisen in de ijskast.
- Op de lopende grondexploitaties komt een aanvullende taakstelling om 4 keer 1 miljoen euro zo te besparen en te herstructureren dat deze vrijvallen voor de stad. Hieronder valt in ieder geval het schrappen van de resterende budgetten voor de 1,5% procentregeling cultuur, het doorvoeren van kostenbesparende maatregelen en het afsluiten en/of afstoten van (resterende en/of overtollige) grondposities. Ook kan gekeken worden naar versnellen van uitgifte.

► Vastgoed

- We gaan kritisch door de lijst met gemeentelijk vastgoed en stoten een deel af. De taakstelling bestaat enerzijds uit een taakstelling op het verbeteren van de verhuuropbrengsten en anderzijds een taakstelling op de verkoop van vastgoed.
- We schrappen de bovenwettelijke eisen die we als Utrecht aan onszelf opleggen bij onderwijshuisvesting.
- We verkopen het oude Broese pand (Magazijn de Zon).

►Energie, klimaat en groen

- We bouwen het programma Energie & Klimaat om naar een programma Energiezekerheid, waarbij de focus komt te liggen op het oplossen van netcongestie. Daarnaast voeren we een versobering op het bestaande programma door.
- Het natuurgebied Zuilen is al heel groen. We pakken de vernieuwing van dat gebied daarom minder groots aan. We kijken daarbij naar kleine maatregelen die een groot effect hebben op de biodiversiteit.

►Parkeren en terugdraaien mobiliteitsprojecten

- We stoppen met het opheffen van parkeerplaatsen als doel op zich. Dit levert geld op omdat we uitvoeringskosten besparen en parkeerinkomsten behouden.
- Door het plan om betaald parkeren in te voeren in alle wijken te schrappen, is het ook niet langer nodig om lage inkomens voor dit plan te compenseren. We draaien de vergoeding voor UPas houders daarom terug.
- We verbeteren de bezetting van gemeentelijke parkeergarages, bijvoorbeeld door meer te adverteren en met betere wegbewijzing naar bestaande parkeergarages te verwijzen.
- We kiezen bij het onderhouden en vernieuwen van wegen minder vaak voor rood asfalt. Het “afwegingskader verharding hoofdfietsroutes” vervalt hiermee.
- We sparen minder geld voor de schaa sprong OV. We zetten in plaats van een ondergrondse Merwedelijn in op sobere investeringen in het openbaar vervoer, bijvoorbeeld door zoveel mogelijk gebruik te maken van de bestaande tram- en busbanen. Voor Rijnenburg investeren we in de Papendorplijn.
- We schrappen controversiële herinrichtingsprojecten zoals de Maliebaan, Weerdsingel, de knip Catherijnesingel en het Ledig erf.

►Overig

- We versoberen de impuls uit het coalitieakkoord voor ‘Samen voor Overvecht’. Overvechters geven zelf aan dat ze de aanpak als niet succesvol ervaren en meer gebaat zijn bij andere maatregelen.
- We schrappen middelen voor het beleid Inclusie en Diversiteit. We bezuinigen specifiek op de subsidies voor activiteiten die bijdragen aan de doelen uit de beleidsnota inclusie en diversiteit en op het bevorderen van diversiteit in de gemeentelijke organisatie.
- De ambtelijke organisatie van de gemeente Utrecht is in de afgelopen vijf jaar met 40% gegroeid. Daarom bezuinigen we extra op het eigen ambtelijke apparaat en op externe inhuur. Wij zien hier ruimte door meer te focussen op onze wettelijke taken en niet op extra's. Hierbij zal vooral gekeken worden naar bezuinigen op werknemers achter het bureau. Werknemers op straat en in de uitvoering ontzien we zoveel mogelijk.
- Het onderwijs is ontzettend belangrijk. Daarom willen we het voor onderwijsinstellingen zo makkelijk mogelijk maken om te focussen op onderwijs. We behouden het budget voor onderwijs, maar we willen een versimpeling van de subsidies en een beter overzicht van waar de subsidies aan uit worden gegeven.

